

Den vody: I malé změny mohou ušetřit tisíce litrů vody

20.3.2025 - | Phoenix Communication

Recyklace nestačí

Každý nově vyrobený předmět zanechává svou environmentální stopu, která se neměří jen spotřebou energie a produkcí CO₂. „Všechny předměty denní spotřeby mají také tzv. vodní stopu, což znamená, že k jejich výrobě se používá voda. Například na výrobu jedné plastové láhve o objemu 0,5 l je potřeba až 1,65 litru vody, při produkci 1 kg mikrotenových sáčků se spotřebuje až 32 litrů vody. Na výrobu džínů je potřeba až 8 000 litrů vody,“ vysvětluje **Jan Smrčka ze vzdělávacího centra TEREZA**. Jedním z nejjednodušších způsobů, jak efektivně šetřit vodu je proto i minimalizace komunálního odpadu. Průměrný občan České republiky přitom ročně vyprodukuje 499 kg komunálního odpadu, z čehož 231 kg skončí na skládce. (Global Waste Index). Recyklovat dokážeme pouze 22 %, proto se do popředí dostává přístup nazývaný „REUSE“, který pomáhá předcházet vzniku odpadu tím, že věci využíváme opakovaně. „REUSE je jednoduchý způsob, jak snížit množství odpadu a žít udržitelněji. V praxi to znamená například používání látkových tašek místo jednorázových, opravu oblečení namísto jeho vyhození nebo darování a výměnu věcí, které už nepotřebujeme. Tento princip šetří přírodní zdroje, energii i vodu,“ říká J. Smrčka.

Alternativy v běžném životě

Jednou z nejvýraznějších a snadno kvantifikovatelných oblastí, kde lze jednoduše dosáhnout zlepšení, jsou přitom nápojové lahve, které představují alternativu k jednorázovým PET lahvím. „V zemi, kde má 96 % obyvatel přístup ke kvalitní pitné vodě, lze nákup balené stolní vody považovat za zbytečný luxus. Pohodlnou a dostupnou alternativu přitom mají i milovníci perlivé vody a sycených nápojů,“ říká **Michal Panis, manažer značky SodaStream**, která nabízí systém výrobníků perlivé vody a opakovaně použitelné lahve. „V současnosti používá SodaStream v průměru každá šestá česká domácnost, díky čemuž ročně nahradí tisíce jednorázových lahví,“ dodává.

Důležité je začít u nejmladších

Podle průzkumu z roku 2024 Češi a Češky stále neznají a nevyužívají principy REUSE a tzv. upcyklaci v dostatečné míře. I proto vzdělávací centrum TEREZA učí děti principy REUSE už od nejútlejšího věku. Například v tradiční celostátní Kampani obyčejného hrdinství rozdaly děti zapojené do projektu téměř 2 400 látkových tašek a 1 500 látkových sáčků ušitých ze starých triček. Jindy se během jednoho týdne uskutečnilo 600 výměn (swapů), kde svůj druhý život našly knihy, oblečení nebo doplňky. Ve školách se rovněž často řeší pitný režim a obaly na nápoje. „Děti už v mateřských školách chápou, proč nekupovat balenou vodu. Obal nemusí být PET lahev – stačí hrníček nebo znovupoužitelná lahev,“ dodává J. Smrčka. V rámci Kampaně obyčejného hrdinství, kterou TEREZA organizuje od roku 2019, se účastníkům podařilo snížit svou produkci odpadu na 40 % oproti průměru v ČR.

<https://www.phoenixcom.cz/press/den-vody-i-male-zmeny-mohou-usetrit-tisice-litru-vody>